

OHJEET YHTEISKUNTAOPIN KIRJOITTAJALLE

YHTEISKUNTAOPPI REAALIKOKEENA

Yhteiskuntaopin kokeessa on 10 kysymystä, joista vastataan 6 kysymykseen.

Tehtävät jakaantuvat yleensä:

- Kurssi 1 yhteiskuntatieto: 3 kysymystä (toinen jokereista on yleensä yhteiskuntatietoa)
- Kurssi 2 taloustieto 3 kysymystä (toinen jokereista on yleensä taloustietoa)
- Kurssi 3 lakitieto: 2 kysymystä
- Kurssi 4 eurooppalaisuus ja Euroopan unioni: 2 kysymystä

- Älä vastaa useampaan kuin ohjeissa pyydetään.

- Lähivuosina taloustiedon merkitys kokeessa on kasvanut. Lue erityisen hyvin kurssit 1 ja 2 reaalikokeeseen

- Tehtävät laaditaan aina syksyisin seuraavaksi kevääksi ja syksyksi

- Tavallisten tehtävien vastauksista voi saada kuusi pistettä
- Jokaiseen kokeeseen sisältyy kaksi jokeritehtävää, joista voi saada 9 pistettä
- Jokerit merkitään tehtävänumeron edessä olevalla + -merkillä. Jokeritehtävät tulevat todennäköisesti kursseista YHI ja YH2

TEHTÄVÄTYYPIT

Perustehtävät ovat esseemuotoisia kysymyksiä esim.

- Mitkä ovat puolueiden tehtävät ja niiden merkitys Suomen poliittisessa järjestelmässä?
- Mitä tarkoittaa hallituksen parlamentaarinen vastuu, ja missä eri yhteyksissä parlamentarismien periaate ilmenee Suomen valtion poliittisen järjestelmän toiminnassa?
- Millainen rooli työmarkkinajärjestöillä on suomalaisessa yhteiskunnassa?
- Mitä jäsenyys Euroopan raha- ja talousliitossa (EMU) edellyttää jäsenvaltiolta, ja mitä tavoitteita liiton perustamisella on ollut?

Osa kysymyksistä on laaja-alaisia, moniosaisia ja asioiden soveltamiskykyä mittaavia esim.

- Mitä näkökohtia suomalaisen yrityksen tulisi ottaa huomioon suunnitellessaan investointeja
 - a) kotimaahan (2 p.),
 - b) muualle Euroopan unioniin (2 p.),
 - c) Euroopan unionin ulkopuolelle (2 p.)?

Kuvion tulkintatehtävä

- Jokaisessa kokeessa on yleensä jokin kuvio, taulukko tai tilasto. Muista viitata aineistoon ja kirjoittaa johtopäätöksiä aineistosta!

Tekstidokumenttitehtävä

- Aika usein toinen jokereista on tekstidokumenttitehtävä. Eurooppa-kurssista on myös yleensä tekstidokumentteja. Jos tehtävässä pyydetään esim. vertailemaan tekstejä, sinun täytyy kirjoittaa teksteistä tarpeeksi. Ei riitä, että luet tekstit. Muista esitellä tekstien kirjoittajat.
- Joskus pitää vertailla kahta erilaista käsitystä, tee se huolellisesti.

Taulukkotehtävä

- YH2-taloustiedosta on yleensä joku taulukko, jota täytyy tulkita. Ei riitä, että katsot taulukkoa, sinun täytyy etsiä taulukosta muutoksia ja vaihteluja, ja kirjoittaa niistä. Pisteitä saa siitä, että on osannut kirjoittaa taulukosta tarpeeksi. Kirjoita siis auki, mitä taulukossa näkyy!

Oikeustapaustehtävä

- Lakitiedossa on yleensä oikeustapaustehtävä. Joskus oikeustapauksen ratkaisemiseen on monta vaihtoehtoa, esittele silloin ne kaikki!
- Muista oikeudelliset perustelut! Lakitiedon tehtäviin ei kannata vastata ns. maalaisjärjellä, koska vastauksissa tarvitaan oikeudellista tietoa.

Moniosaiset jokeritehtävät

- Moniosaisissa jokeritehtävissä on useimmiten dokumenttiosio, joiden eri osien kohdalla ilmoitetaan niiden pisteet (esimerkiksi jokeritehtävän a-osa voi olla kahden pisteen, b-osa kolmen pisteen ja c-osa neljän pisteen arvoinen)

Tehtävä, jossa vaaditaan tietoa useasta kurssista

- Tehtävien kysymykset voivat vaatia tietoa useammastakin eri kurssista esim. YH1 ja YH2 -kurssien asiat voidaan kysyä samassa kysymyksessä.

Aineoppirajat ylittävät tehtävät

- Kokeessa on 1–2 oppiainerajat ylittävää tehtävää, joita ei merkitä erikseen
- Oppiainerajat ylittävään tehtävään voi muista aineista saada apua esim. historia, maantieto, uskonto, elämäkatsomustieto jne.

VALMISTAUTUMINEN KOKEESEEN

- Parasta valmistautumista kokeeseen on uutisten seuranta!
- Lue oppikirjat huolellisesti. Harjoittele perusasiat hyvin esim. erilaiset poliittiset toimielimet täytyy osata.
- Tutustu vanhoihin ylioppilaskokeisiin.
- Kannattaa tutustua kertauskirjoihin, niissä on tiivistetty kurssien keskeiset asiat.
- Tee tiivistelmiä, käsitekarttoja ja käsitteenmäärittelyjä.
- Harjoittele esseevastauksen kirjoittamista ja kuvioiden tulkintatehtäviä.

KOKEESSA TOIMIMINEN

- Lue kysymykset läpi rauhassa ja tarkasti.
- Ota rauhallisesti. Aikaa on 6 tuntia eli n. tunti/vastaus.
- Merkitse otsikoksi kirjoittamasi aine ja tehtävän numero esim. yhteiskuntaoppi 8
- Kannattaa suunnitella essee lyhyesti suttupaperille, esim. käsitekartta tai ranskalaiset viivat auttavat hahmottamaan aiheen.
- Käytä hyvää asiakieltä ja käsittele aihetta johdonmukaisesti.
- Jokainen vastaus laaditaan omalle paperille
- Jos kysymys on moniosainen, muista vastata kaikkiin kysymyksiin.
- Suttupaperit ja koevastaukset, joita et halua arvioitavaksi, viivaa yli rakseilla!

HYVÄ ESSEEVASTAUS

Käsitteet on selitetty ja niitä on käytetty täsmällisesti.

- Muista, että vaikka esseevastauksessa ei pyydetä selittämään käsitteitä, sinun täytyy se tehdä.

Selitä asiat riittävän perusteellisesti.

- Varmista, että koevastauksen lukija ymmärtää, mitä tarkoitat. Opettaja tai sensori ei ole ajatustenlukija. Pisteitä voi antaa kirjoitetuista asioista.
- Yksittäisten faktojen luetteleminen ilman perusteluja ei riitä kiitettävien pisteiden saamiseen.
- Vältä ylimielisyyttä, kirjoita dokumentista ennemmin liikaa kuin jätät jotain mainitsematta ”itsestäänselvyytenä”.
- Silti sinun on pidettävä mielessä, että et kirjoita kaikkea mahdollista mitä dokumentista mieleen tulee vaan keskityt tehtävän kannalta olennaisiin asioihin.

Asioita on käsitelty monesta eri näkökulmasta.

- Ainereaali on kypsyyskoe. Vältä jyrkkiä omia mielipiteitä, erilaisten asioiden tuomitsemista, julistamista tai mustavalkoisuutta. Mieti aina, voisitko käsitellä asiaa useasta näkökulmasta.
- Lue kysymys useampaan kertaa ja rajaa aihe.
- On vastattu kaikkeen siihen, mitä kysytään ja on muistettu käyttää dokumentteja
- Dokumenttitehtävissä oletetaan aina, että opiskelija käsittelee vastauksessaan itse dokumenttia.
- Sinulta vaaditaan riittävää malttia esimerkiksi tekstin, tilaston tai kuvion analyysiin.
- Jos samaa asiaa kysytään kahdesti eri tehtävissä, kirjoita asiat molempiin!
- Jos et ole varma jonkin yksittäisen tiedon oikeellisuudesta, on ehkä parempi jättää koko asia mainitsematta kuin lähteä arvailemaan – virheistä tulee miinusta

LINKKEJÄ

www.ylioppilastutkinto.fi

<http://abitreenit.yle.fi/>

<http://www02.oph.fi/etalukio/yhteiskuntaoppi/> (kaikkien kurssin materiaaleja!)

http://www.otava.fi/oppimateriaalit/oppimateriaali_sarjat/forum/oppilaidentehtavia/fi_FI/abipaketti_yko/ (Forum in abipaketti ja vinkkejä kokeeseen)

<http://www.kansanvalta.fi/>

<http://www.eurooppatiedotus.fi/Public/default.aspx?>

<http://www.findikaattori.fi/>

<http://www.vn.fi/etusivu/fi.jsp>

www.eduskunta.fi

www.presidentti.fi